

ROZHODNUTÍ

Kárný senát Nejvyššího správního soudu rozhodl ve složení soudců JUDr. Lenka Matyášová, JUDr. Vladimír Veselý, JUDr. Gabriela Vilímková, JUDr. Jindřich Psutka, Mgr. Martina Douchová a Mgr. Zuzana Komínková o návrhu **ministryně spravedlnosti JUDr. Heleny Válkové** ze dne 4. 6. 2014 na zahájení kárného řízení proti soudnímu exekutorovi: **JUDr. M. H.**, Exekutorský úřad Praha 5, se sídlem Zborovská 1222/3, Praha 5 - Smíchov,

t a k t o :

JUDr. M. H.,
soudní exekutor,
Exekutorský úřad Praha 5, se sídlem Zborovská 1222/3, Praha 5 - Smíchov,

j e v i n e n

tím, že

1)

- jako soudní exekutor pověřený provedením exekuce v exekučních řízeních vedených pod sp. zn. 027 Ex 018/12, sp. zn. 027 Ex 0251/12, sp. zn. 027 Ex 008/12 nevydal a povinným tudíž nezaslal výzvu ke splnění vymáhané povinnosti,
- jako soudní exekutor pověřený provedením exekuce v řízení vedeném pod sp. zn. 027 Ex 371/11 byl nečinný v období **od 13. 4. 2012**, kdy je datováno potvrzení o provedení exekuce vyklizením bytu až **do 20. 12. 2013**, kdy provedl lustrace majetku povinného,
- jako soudní exekutor pověřený provedením exekuce v řízení vedeném pod sp. zn. 027 Ex 022/06 byl nečinný v období **od 29. 9. 2009**, kdy vydal usnesení o procesním nástupnictví **do 18. 11. 2011**, kdy prováděl lustrace majetku povinného,

2)

- sepsal ve smyslu ust. § 78 exekučního řádu dohodu o zajištění závazku se svolením k vykonatelnosti, ve formě vykonatelného exekutorského zápisu sp. zn. EZ 3/2012, ze dne 1. 6. 2012, sp. zn. EZ 5/2012, ze dne 3. 9. 2012 a sp. zn. EZ 6/2012, ze dne 17. 9. 2012, které neobsahují obligatorní náležitosti

dle ust. § 79 odst. 1 písm. b) exekučního řádu, a to sídlo soudního exekutora a dle § 79 odst. 2 písm. e), a to dobu plnění ve vztahu k smluvní pokutě, do kdy má být uhrazena,

t e d y

svým jednáním závažně a opakovaně porušil při výkonu činnosti své povinnosti, stanovené právním předpisem,

č í m ž s e d o p u s t í l

kárného provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2012.

Za toto kárné provinění uložil kárný senát podle § 116 odst. 3 písm. c) exekučního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2012

p o k u t u 20.000 Kč.

Tato pokuta je splatná do 30-ti dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Nejvyššího správního soudu č. 3762-46127621/0710, variabilní symbol: 15022014.

II.

Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů a ust. § 120 odst. 2 exekučního řádu se kárně obviněný

z p r o š ť u j e

kárné žaloby pro skutek, že

jako soudní exekutor pověřený provedením exekuce v řízení vedeném pod sp. zn. 027 Ex 371/11 provedl exekuci vyklizením majetku dle protokolu o předání vyklizeného bytu již dne 12. 4. 2012, přestože vyrozumění o termínu provedení exekuce vyklizení bytu ze dne 28. 3. 2012 bylo povinné doručeno dne 9. 4. 2012, čímž nedodržel 5-ti denní lhůtu k oznámení realizace vyklizení, postupoval tedy v rozporu s ust. § 340 odst. 2 občanského soudního řádu,

čímž se měl dopustit kárného provinění dle § 116 odst. 2 exekučního řádu,

protože uvedený skutek není kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

Kárný návrh podal kárný žalobce u Nejvyššího správního soudu jakožto kárného soudu (§ 3 zák. č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů) dne 6. 6. 2014 na základě zjištění v rámci kontroly exekutorského úřadu ve dnech 9. - 10. 12. 2013. Kárný návrh je podán včas.

I. Obsah kárného návrhu

Kárný žalobce kárně obviněného viní jednak z průtahů v řízení vedených pod sp. zn. 027 Ex 018/12, sp. zn. 027 EX 0251/12, sp. zn. 027 Ex 008/12, kdy nevydal a povinným tudíž nezaslal výzvu ke splnění vymáhané povinnosti, sp. zn. 027 Ex 371/11, kdy byl nečinný v období od **13. 4. 2012**, kdy je datováno potvrzení o provedení exekuce vyklizením bytu až **do 20. 12. 2013**, kdy provedl lustrace majetku povinného a sp. zn. 027 Ex 022/06, kdy byl nečinný v období **od 29. 9. 2009**, kdy vydal usnesení o procesním nástupnictví **do 18. 11. 2011**, kdy prováděl lustrace majetku povinného.

Dále shledává porušení právních předpisů v případě řízení ve věci sp. zn. 027 Ex 371/11, kdy provedl exekuci vyklizením majetku dle protokolu o předání vyklizeného bytu již dne 12. 4. 2012, přestože vyrozumění o termínu provedení exekuce vyklizení bytu ze dne 28. 3. 2012 bylo povinné doručeno dne 9. 4. 2012, čímž nedodržel 5-ti denní lhůtu k oznámení realizace vyklizení, postupoval tedy v rozporu s ust. § 340 odst. 2 občanského soudního řádu.

Kárný žalobce rovněž shledává kárné provinění v rámci dalších činností prováděných soudním exekutorem dle ust. § 78 exekučního řádu, konkr. jej viní z toho, že sepsal ve smyslu ust. § 78 exekučního řádu dohodu o zajištění závazku se svolením k vykonatelnosti ve formě vykonatelného exekutorského zápisu sp. zn. 027 EZ 3/2012, ze dne 1. 6. 2012, sp. zn. EZ 5/2012, ze dne 3. 9. 2012 a sp. zn. EZ 6/2012, ze dne 17. 9. 2012, které neobsahují obligatorní náležitosti dle ust. § 79 odst. 1 písm. b) exekučního řádu, a to sídlo soudního exekutora a dle § 79 odst. 2 písm. e), a to dobu plnění ve vztahu k smluvní pokutě, do kdy má být uhrazena.

Kárný žalobce v odůvodnění návrhu konstatuje, že kárně obviněný nerespektoval konkrétní zákonná ustanovení právních předpisů (nezaslal povinným výzvu) a odkázal v této souvislosti na judikaturu kárných senátů stran porušování ust. § 46 odst. 5 exekučního řádu ve znění do 31. 12. 2012. V případě zjištěné nečinnosti kárně obviněného odkazuje kárný žalobce na čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a rovněž na stávající judikaturu kárných senátů a judikaturu Ústavního soudu. Kárný žalobce poukazuje na to, že ze spisu nevyplývaly žádné skutečnosti, které by zakládaly důvod k nečinnosti kárně obviněného; vzhledem k tomu, že nebyly prováděny lustrace majetku, nemohl kárně obviněný mít najisto postaveno, že povinní jsou nemajetní.

Kárně obviněný dle kárného žalobce závažně porušil povinnost stanovenou právním předpisem v případě vyklizení bytu, aniž by poskytl povinné zákonnou lhůtu;

vyklizení bytu je přitom formou exekuce, která velmi citelně zasahuje do soukromí i vlastnictví povinných, tj. ústavně garantovaných práv, která mohou být omezena jen v případech a způsobem stanovených zákonem. V případě oprávněného výkonu rozhodnutí se sice jedná o zásah předvídaný zákonem, v souladu s ním však musí být i jeho způsob provedení, což v daném případě nebylo dodrženo. Dle spisu vyrozumění o termínu provedení exekuce bylo povinnému t.č. ve výkonu trestu doručeno 29. 3. 2012; povinné I. H. byla písemnost uložena dne 29. 3. 2012; jelikož si písemnost nevyzvedla, považuje se písemnost za doručenou dle ust. § 49 odst. 4 o. s. ř. dne 9. 4. 2012. Exekuce byla provedena dne 12. 4. 2012 a povinná tedy nebyla vyrozuměna v souladu s ust. § 340 odst. 2 o. s. ř., tj. 5 dnů předem.

Kárný žalobce stran vytýkaných exekutorských zápisů odkázal na judikaturu kárných senátů, z níž vyplývá, že na exekutorské zápisy, jakožto veřejnou listinu jsou kladeny vysoké nároky jak po stránce formální, tak materiální. Kárně obviněný v daných případech sepsal exekutorské zápisy chybně, když neuvedl obligatorní náležitosti, bez kterých nejsou exekučním titulem ve smyslu ust. § 40 odst. 1 písm. d) exekučního řádu ani veřejnou listinou ve smyslu ust. § 79 odst. 7 exekučního řádu. Tímto kárně obviněný způsobil stav hrozící vážnou škodu, a to především osobě oprávněné, kterou vystavil nebezpečí, že v případě, kdy povinný nebude řádně a včas platit závazek, nebude moci přistoupit rovnou k podání návrhu na nařízení exekuce, tak jak exekutorský zápis předpokládá, ale bude se muset obrátit nejdříve na soud. Svým pochybením kárně obviněný zmařil záměr účastníků postavit vznikající závazkový vztah najisto a vyhnout se případnému nalézacímu řízení. Kárný žalobce dodává, že kárně obviněný byl požádán o vyjádření, zda učinil kroky k nápravě, ve svém vyjádření ze dne 7. 2. 2014 kárně obviněný uvedl, že vzhledem ke změně právní úpravy, která vzala exekutorům možnost sepisování tohoto druhu exekutorských zápisů, bere výtky v potaz a v případě, že dojde k opětovnému uzákonění sepisovat tento druh zápisů, zajistí odstranění nedostatků. Kárně obviněný, jak z uvedeného vyplývá, nekontaktoval věřitele ani dlužníka a neuvědomil je o této skutečnosti ani o nutnosti sepsat nový zápis, a to u notáře, kterého si zvolil.

Kárný žalobce má za to, že kárně obviněný se dopustil závažných pochybení a navrhuje uložení kárného opatření ve formě pokuty ve výši 400.000 Kč.

II. Vyjádření kárně obviněného

Kárně obviněný soudní exekutor zaslal písemné vyjádření, v němž uvedl, že ve dnech 9. 12. – 10. 12. 2013 byla provedena ze strany pracovníků ministerstva kontrola exekutorského úřadu, až dne 8. 7. 2014, tedy až poté, kdy byla podána kárná žaloba, mu byla doručena závěrečná zpráva. Kárně obviněný poukazuje na to, že ačkoli mu kárný žalobce vytýká průtahy, sám mu dosud nevrátil předmětné exekutorské spisy, v nichž nemůže konat. Návrh na zahájení kárného řízení považuje kárně obviněný za neobjektivní a nedostatečný, nereflexuje připomínky a vyjádření z kontroly na místě. Kárný žalobce vypracoval dle mínění kárně obviněného žalobu pouze formalisticky, poukazuje na to, že jak v průběhu kontroly, tak i před ní, vyvinul maximální úsilí v poskytnutí součinnosti, požadavky se snažil okamžitě zapracovat do svých postupů, přitom pracovníkům požadované nesrovnalosti vysvětlil a objasnil. Po provedené kontrole však neobdržel kárně

obviněný žádné stanovisko, žádné výtky a nebyla mu dána žádná možnost vyjádřit se, resp. nebylo mu ani známo, co má napravit. První reakcí po kontrole bylo doručení kárné žaloby ze strany NSS; teprve s odstupem dalších tří týdnů mu byla až dne 8. 7. 2014 doručena zpráva o kontrole spolu s informací, že bude podána kárná žaloba a též mu byla dle ust. § 7 exekučního řádu udělena výtka. Kárně obviněný se vyjádřil k povaze (údajných) pochybení, za které mu byla výtka uložena a uvedl výhrady k formulaci pochybení, která kárný žalobce ve výtce konkretizoval.

(V této souvislosti je třeba poukázat na doplnění vyjádření, které kárně obviněný zaslal Nejvyššímu správnímu soudu dne 22. 7. 2014, v němž uvedl, že stran vytýkaného postupu v rámci sp. zn. 027EX 393/11 mu byla doručena dne 16. 7. 2014 omluva kárného žalobce ze dne 11. 7. 2014, v níž kárný žalobce uvádí, že následnou kontrolou spisu zjistil, že jeho postup nebyl důvodný a byl chybný, a proto se mu za uvedené pochybení omlouvá. Současně přiložil přípis kárného žalobce ze dne 11. 7. 2014, čj. MSP-728/2013-OSD-ENA/33.).

Stran obsahu kárného návrhu kárně obviněný uvedl, že pracovníky ministerstva sám informoval, že v roce 2012 zakoupil nový sofistikovaný software za účelem zajištění efektivnějšího, důslednějšího vedení exekučních spisů; od roku 2013 vede exekuční spisy pouze v elektronické podobě, na vlastní náklady provádí opakované lustrace a snaží se předcházet případům nečinnosti. K výtce ohledně nečinnosti v exekučním řízení sp. zn. 027 EX 0371/11 kárně obviněný uvedl, že měla být provedená hromadná lustrace majetku povinného mnohem dříve než 20. 12. 2013 (výsledky lustrace jsou negativní), avšak technickým nedopatřením se tak nestalo. Pokud je mu kladeno za vinu, že nedodržel ust. § 340 o. s. ř., jde ze strany kárného žalobce o zcela formalistický přístup. V rámci tohoto exekučního řízení vystupují na straně povinného: 1) H. J., 2) H. M. Termín vyklizení byl stanoven na 12. 4. 2012; povinnému M. H. bylo vyrozumění o termínu provedení exekuce doručeno již dne 29. 3. 2012; povinná J. H. měla trvalý pobyt v době exekučního vyklizení na adrese H. 2, Z. – tato adresa je trvalým pobytem stále. Povinná J. H. si poštovní zásilky na této adrese nepřebírá, jsou jí doručovány na základě fikce doručení. V daném případě byla povinné odeslána pošt. zásilka dne 28. 3. 2012, dne 29. 3. 2012 byla připravena k vyzvednutí a na základě fikce doručení jí bylo doručeno dne 9. 4. 2012. V daném případě došlo k situaci, kdy povinné bylo vyrozumění o termínu provedení vyklizení doručeno 3 dny před termínem provedení; tato se však s obsahem zásilky neseznámila ani později, protože se na adrese nezdržovala a zásilka byla vrácena. Kárně obviněný konstatuje, že smyslem lhůty pro informování povinného má být jeho možnost se fakticky připravit na exekuční vyklizení, v daném případě se však povinná na adrese trvalého pobytu nezdržovala; nutno konstatovat, že však nedošlo k vážnému ohrožení, resp. zásahu do jejích práv, jelikož si sama poštovní zásilky nepřebírala. Druhý povinný se přitom o termínu vyklizení dozvěděl včas.

Kárně obviněný rovněž namítl nepřiměřenost navrhované sankce ve vztahu ke skutkům, které jsou mu kladeny za vinu.

III. Ústní jednání a posouzení věci kárným soudem

Při ústním jednání setrvali kárný žalobce i kárně obviněný na svých návrzích, resp. vyjádřeních.

Kárný senát posoudil jednotlivé skutky, které jsou kárně obviněnému kladeny za vinu, vycházel přitom z listinných důkazů, které byly v řízení předloženy a nebyly činěny spornými, z vyjádření kárně obviněného soudního exekutora a skutečností zjištěných při ústním jednání, jakož i z relevantní právní úpravy a své konstantní judikatury. Provinění kárně obviněného kárný senát posuzoval dle exekučního řádu ve znění do 31. 12. 2012.

V dané věci není sporu o stavu skutkovém, kárně obviněný jednotlivá zjištění kárného žalobce nepopírá, má však za to, že se jimi nedopustil jednání, které by bylo možno považovat za tak závažné, že by je bylo možno kvalifikovat jako kárné provinění.

Kárně obviněný poukázal v jednotlivých případech na formalistický pohled Ministerstva spravedlnosti jako kontrolního orgánu, zejm. v případě vytýkaného včasného vyrozumění o termínu provedení exekuce vyklizením v exekučním řízení sp. zn. 027 EX 0371/11.

V této části kárného návrhu kárný senát přisvědčil obhajobě kárně obviněného a kárné žaloby jej zprostil. Vycházel především z faktu, že kárně obviněný prokazatelně povinnost zaslat vyrozumění nezanedbal, resp. ji splnil s dostatečným časovým prostorem. V daném případě byl termín vyklizení stanoven na 12. 4. 2012; povinné byla zásilka obsahující vyrozumění odeslána dne 28. 3. 2012, dne 29. 3. 2012 byla připravena k vyzvednutí, tato se však s obsahem zásilky neseznámila ani později, protože se na adrese, kterou uvedla, nezdržovala a zásilka byla vrácena. V důsledku toho nastala fikce doručení; povinné tedy bylo doručeno dne 9. 4. 2012, tedy 3 dny před termínem provedení namísto 5 dnů (s ust. § 340 odst. 2 občanského soudního řádu). Kárně obviněnému nepředvídané chování povinné, v daném případě nevyzvednutí si zásilky, jakož i nezdržování se na uvedené adrese, nelze klást k tíži, neboť takové chování nemohl nikterak ovlivnit. Zcela tedy absentuje forma zavinění na straně kárně obviněného v jakékoli formě.

Kárný senát naopak musel uznat vytýkaná pochybení stran náležitostí sepsaných exekutorských zápisů. Bylo prokázáno, že shora uvedené exekutorské zápisy neobsahovaly veškeré náležitosti stanovené v uist. § 79 odst. 1, resp. odst. 2 cit. ustanovení, konkr. neobsahovaly označení sídla exekutorského úřadu a jednoznačně stanovenou lhůtu plnění. Nutno brát v potaz i skutečnost, že kárně obviněný ani poté, kdy byl na tuto vadu upozorněn, neučinil žádné kroky k nápravě, zejm. v jednotlivých případech neupozornil strany na formální vady v zápisu, které by mohly ve svém důsledku zpochybnit jeho relevantnost v dalším řízení.

Soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti je vázaný Ústavou České republiky, zákony, jinými právními předpisy (§ 2 exekučního řádu); svoji činnost má vykonávat svědomitě s potřebnou kvalifikací a péčí (čl. 5 Pravidel profesionální etiky a pravidel soutěže soudních exekutorů). Soudní exekutor je povinen jednat pečlivě. Na soudním exekutorovi jako na osobě pověřené výkonem státní moci je přitom nepochybně možno vyžadovat mnohem vyšší míru pečlivosti a obezřetnosti, a to tím spíše, pokud v daném případě vyhotovoval veřejnou listinu zakládající svolení k vykonatelnosti.

Kárně obviněný soudní exekutor byl obviněn mimo jiné též z průtahů v řízeních vedených pod sp. zn. 027 Ex 371/11 a pod sp. zn. 027 Ex 022/06.

Podle § 46 odst. 1 exekučního řádu pověřený exekutor postupuje při provádění exekuce rychle a účelně; přitom dbá ochrany práv účastníků řízení i třetích osob dotčených jeho postupem. Nutno konstatovat, že kárně obviněný v intencích cit. ustanovení nepostupoval, resp. svoji nečinnost ve vytýkaných případech neodůvodnil.

Kárný senát již několikrát ve své judikatuře uvedl, že průtahy v řízení neznamení pouze excesivní stav, kdy dochází k nečinnosti soudního exekutora, ale lze je konstatovat i tehdy, dochází-li v řízení jeho postupem k neodůvodněně pomalému vyřizování věci. Za průtahy lze považovat neodůvodněnou a nepřiměřenou nečinnost v řízení, přičemž právě neodůvodněnost a nepřiměřenost bude nutno před vyslovením závěru o průtazích zkoumat v každém jednotlivém případě, a to individuálně, dle konkrétních skutkových okolností s přihlédnutím k povaze věci.

Kárný senát konečně konstatuje, že rovněž má za prokázané pochybení kárně obviněného v jeho postupu stran (ne)vydání výzev ke splnění vymáhaných povinností, jak mu ukládá ust. § 46 odst. 5, resp. § 46 odst. 6 exekučního řádu, a to v exekučních řízeních vedených pod sp. zn. 027 Ex 018/12, sp. zn. 027 Ex 0251/12, sp. zn. 027 Ex 008/12.

Podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2012 je kárným proviněním exekutora závažné nebo opětovné porušení jeho povinností stanovených právním předpisem anebo usnesením Komory, nebo narušení důstojnosti exekutorského povolání jeho chováním. Kárným proviněním je tedy jednání popsané intenzitou (závažné) či opětovné, které je buď protiprávní (porušuje povinnosti stanovené právními nebo stavovskými předpisy či usneseními Komory) nebo samo o sobě ještě nemusí být protiprávní, ale nevhodností chování narušuje důstojnost exekutorského povolání. Při hodnocení závažnosti porušení povinnosti je třeba vycházet ze všech okolností konkrétního případu. Závažnost porušení povinnosti je proto určována zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu, jeho následky a okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou kárně obviněného, jakož i mírou zavinění. Kárné provinění přitom nevyžaduje úmyslné zavinění. Toto pravidlo platí obecně v trestním právu hmotném, konkrétně je vyjádřeno v § 13 odst. 2 trestního zákoníku z roku 2009 (dříve § 3 odst. 3 trestního zákona z roku 1961), vztahuje se však výhradně k trestní odpovědnosti za trestný čin. Exekuční řád neodkazuje při úpravě kárné odpovědnosti exekutorů na jakékoliv použití hmotněprávních ustanovení trestního zákoníku, analogie je zde též z povahy věci vyloučena (teoreticky případnou nejbližší hmotněprávní úpravou by zřejmě byl zákon o přestupcích, neboť kárné provinění je bližší přestupku než trestnému činu). Ustanovení § 25 zákona č. 7/2002 Sb., aplikované v kárném řízení proti exekutorům, za použití § 121 odst. 1 exekučního řádu, odkazující na přiměřené použití trestního řádu v otázkách řízení, neposkytuje podklad pro řešení otázek hmotněprávních. Není tedy rozhodné, že kárně obviněný soudní exekutor nebyl veden při porušení výše uvedených zákonných ustanovení úmyslem. Zavinění je jakožto subjektivní stránka kárného provinění jedním z obligatorních znaků skutkové podstaty každého kárného provinění. Zákonné vymezení kárného provinění soudního exekutora neupravuje

explicitně otázku formy zavinění. Je tedy nutno vycházet z výše konstatovaného, tj. že zavinění je obligatorním znakem každého kárného provinění, vzhledem k tomu, že zákon nijak nespecifikuje jeho formu, přichází v úvahu jak zavinění úmyslné, tak i nedbalostní.

Z uvedeného se tedy podává, že kárného provinění, tj. závažného, resp. opakovaného porušení povinnosti stanovené právním předpisem, se tedy lze dopustit i z nedbalosti. Pro posouzení odpovědnosti kárně obviněného není relevantní, zda se jednalo o nedbalost vědomou či nevědomou.

Kárný senát dospěl k závěru, že kárně obviněný závažně a opakovaně porušil zákonem stanovené povinnosti., které nelze hodnotit toliko jako pouhé administrativní pochybení.

Při úvahách o uložení kárného opatření přihlížel kárný senát k osobě kárně obviněného, který nebyl dosud kárně trestán, jakož i k charakteru provinění a jeho škodlivosti, a dospěl k závěru, že pokuta uložená ve výši 20.000 Kč k nápravě zcela postačuje, resp. sankci navrhouvanou kárným žalobcem považoval za zcela nepřiměřenou.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. září 2014

JUDr. Lenka Matyášová, Ph.D.
předsedkyně kárného senátu